

Izrada obavijesnih pomagala

Postojeće norme i praksa

Vrste obavijesnih pomagala

■ Pravilnik o evidencijama (2002)

- pregled fondova
- vodič (strukturni, tematski)
- regesta
- *inventar (sumarni, analitički)*
- *arhivski popis*

Pravilnik: Sastavni dijelovi inventara

- 7 opisnih područja (ISAD)
  - identifikacija
  - kontekst
  - sadržaj i ustroj
  - uvjeti dostupnosti
  - dopunski izvori
  - napomene
  - kontrola opisa
- obavezni elementi: identifikacijska oznaka (signatura), naziv (ISAD: naslov!) jedinice, vrijeme nastanka, količina/nosač, razina opisa
- popis arhivskih jedinica
- popis tehničkih jedinica
- kazalo

Tipologija inventara prema dubini opisa (Pravilnik!)

- **sumarni inventar** – opis od (pod)serije na više
(fond/zbirka-podfond-serija-podserija)

- **analitički inventar** – opis od predmeta ili komada naviše
(fond-podfond-serija-podserija-predmet-pojedinačni dokument/komad)

Tipologija inventara prema dubini opisa (mogućnosti)

sumarni inventar za fond + **analitički inventar** za arhivske jedinice unutar fonda (komade ili predmete/dosjee unutar serije)

npr.

SI (fond) - Ministarstvo agrarne reforme Kraljevine SHS.
Agrarna direkcija u Zagrebu.

AI (pod)serija - Provedba agrarne reforme. Agrarne žalbe.

Kazalo

- upućuje na **sadržaj inventara i brojeve stranica ili arhivske jedinice** u kojima se pojavljuju indeksni pojmovi
- **predmetno, mjesno, imensko**

NE zamjenjuje izvorne evidencije

npr.

1. Drugostupanjski građanski postupci (GŽ), 1963-1991.

Kazalo predmeta

GŽ 1/1963, kutija 28

-Ivan Ivanović

GŽ 3/1963, kutija 28

-Marjan Marjanović

Popis (arhivski popis)

Popis građevinsko-tehničkih dokumenata (prema abecednom redoslijedu prezimena investitora) za područje x

Broj dozvole	Vrsta dokumenta i objekta	Investitor	Adresa objekta
7050/1963	građevinska dozvola/stambeni objekt	Antunović Antun	Mihano- vićevo 15
2010/1963	lokacijska dozvola/radionica	Blažević Blaž	Vodnikova 16

Istoznačnost arhivske i opisne jedinice

fond/zbirka-serija(podserija)-predmet-komad

- arhivske jedinice = opisne jedinice
  - strukturne jedinice i sadržajne cjeline fonda/zbirke
- odabrana dubina opisa fonda (ili zbirke) utječe na tipove i strukturu inventara
  - sumarni inventar (SI)
  - analitički inventar (AI)

Struktura sumarnog inventara (1)

- Kratki pregled sadržaja
- Opis fonda
- Opis serija/podserija
  - identifikacija
  - sadržaj i ustroj
  - raspon tehničkih jedinica (za pojedine arhiv. jedinice)
- Popis tehničkih jedinica (može biti odvojen od opisa serija)
- Kazalo

Sumarni inventar–opis na razini (pod) serija

2. Personalni poslovi, 1920-1930., 3 knjige, 32 kutije

2.1. Opće dopisivanje, 1927-1928. kut.2.

0,05 d/m

Podserija sadrži razno dopisivanje i odluke vezane uz unapređenje činovnika Građevinske direkcije u Zagrebu, polaganje stručnih ispitova, prijedlog smanjenja broja osoblja (1882/1927), dopise o statusu osoblja (...). Spisi su sređeni numeričko-kronološki.

2.2. Zbirni iskazi i ocjene osoblja, xxxxx kut. 3-4.

2.3. Reguliranje statusa pojedinaca, xxxxx knj. 13-15.
kut. 5-33.

Sumarni inventar -popis tehničkih jedinica (svrha:povezivanje sa strukturnim/logičkim jedinicama)

primjer 1 (knjige)

Br. knjige	Serija/podserija	Godina	Raspon br.
	1.Opća administracija 1.1.Uredske knjige		
1.	1.2.1. Urudžbeni zapisnici	1920.	1-5949
2.		1921.	1-2900

Sumarni inventar -popis tehničkih jedinica (povezivanje sa strukturnim/logičkim jedinicama)

primjer 2 (kutije)

Br. kutije	Serija/podserija	Godina	Raspon br./abecedni raspored gradiva
	1. Opća administracija		
1.	1.1. Propisi o organizaciji rada uprave	1920.	4293, bb
		1921.	73-6313
		1925.	78-3201
	2. Personalni poslovi		
2.	2.1. Opće dopisivanje	1927.	804-11196

Sumarni inventar – kazalo

Predmetno kazalo

ban - imenovanje 27, 92; - razrješenje 27

banke 116

biskupi 28, 102

bjegunci 106

bogoštovlje 28, 102, 103, 104

bolesti 99; - liječenje 99

bolnice 32; - oprema 99

bolnički računi 99

bratovštine 105

Struktura analitičkog inventara

- Kratki pregled sadržaja
- Opis fonda (isto kao SI)
- Opis serija/podserija (isto kao SI)
- **Opis predmeta/komada**
  - identifikacijska oznaka
  - **naslov jedinice** (češće se izostavlja sadržajni opis)
  - nosač/količina (npr. u listovima) i vrijeme nastanka
  - **popis tehničkih jedinica obično se integrira s popisom predmeta/komada**
- **Kazalo**

Analitički inventar-opis na razini predmeta/komada

4. Korespondencija, 1939-1999.

8 kutija

Serija sadrži poslovnu i privatnu korespondenciju sređenu abecednim redom redom korespondenata.

4.1. Alavanja, Marijana   b.g.   1 čestitka   **kut. 29.**

-----

4. 9. Andrić (obitelj)   1985.   1 razglednica

4.317. Natko   1978.   1 pismo   **kut. 34.**

Analitički inventar-kazalo

Kazalo (fizičkih) osoba

A

Alavanja, Marijana 4.1.

Andrić 4. 9.

N

Natko 4.317.

ISAD: Identifikacija jedinice

- **Identifikacijska oznaka**
  - jednoznačno identificira arhivsku jedinicu
  - upućuje na položaj arhivske jedinice u strukturi (u odnosu na višu i nižu jedinicu)
- **Naslov** : upućuje na sadržaj jedinice i/ili vrstu dokumenata
- **Razina opisa**: fond/zbirka, podfond, serija...komad
- **Vrijeme nastanka**: 30.11.1929., 1929/1939, 1929-1939., 18. st.-1927.
- **Količina i nosač**: 3 kutije; 1 mapa s 38 listova; 3 role mikrofilma....

Funkcije pomagala utječu na **redoslijed elemenata**

- predstavljanje jedinice
- pretraživanje

ISAD: Identifikacija jedinice: Redoslijed navođenja identifikacijskih elemenata

identifikacij. oznaka arh. jedinice	naslov arh. jedinice	vrijeme nastanka	tehn. jedinice
1.	Prvostupanjski upravni postupci (UP I)	1968-1989.	12 knjiga, 52 kutije
1.1.	Upisnici	1968-1981.	knj. 3-15.
1.2.	Predmetni spisi	1968-1989.	kut. 5-57.

ISAD: Identifikacija jedinice: Oblikovanje naslova

■ Izvorni ili nadomjesni naslov

- **Okružnice** vezane uz rad predškolskih ustanova
- Iskazi o radu škola
- Iskazi o stanju nastavnika i učenika
- Iskazi o zaduženjima nastavnika
- **Školski listovi**
- Popisi molbi za pripomoć pri gradnji i dovršavanju škola
- Izvještaji o raspodjeli finansijskih sredstava za izgradnju i dogradnju škola
- **Ocjene učitelja**

ISAD+ISAAR: Kontekst nastanka jedinice opisa

- ISAD(G) + elementi iz ISAAR(CPF)
- opis na razini fonda/zbirke
  - **povijest stvaratelja** (sažet opis organizacijskog i funkcionalnog konteksta jedinice opisa/biografski podaci, veze)
  - **povijest jedinice**
  - **način preuzimanja**

Odlukom Narodne vlade Hrvatske od 14. travnja 1945. (NN 2/1945) osniva se Ministarstvo narodnog zdravlja Narodne Vlade Hrvatske. Zakonom o imenu Narodne Republike Hrvatske (NN 34/1946) Ministarstvo narodnog zdravlja Narodne Vlade Hrvatske mijenja naziv u Ministarstvo narodnog zdravlja NR Hrvatske. Odlukom o reorganizaciji Vlade NRH (NN 27/1951) ukida se Ministarstvo narodnog zdravlja NRH. Poslove preuzima Savjet za narodno zdravljje i socijalnu politiku (1951-1956).

ISAD+ISAAR: Kontekst nastanka jedinice opisa

- Veze (ISAAR)
  - vertikalne (hijerarhijski položaj)
  - horizontalne
  - vremenske (prednik-slijednik)
  - obiteljske
- Npr.
- Financijska direkcija bila je neposredno podređena Ministarstvu financija Kraljevine Jugoslavije, a ne Financijskom odjeljenju Savske banovine. Njoj su neposredno bile podređene porezne uprave, carinarnice, katastarske uprave i financijske kontrole, a djelovale su u skladu sa Zakonom o organizaciji finansijske uprave.

ISAD: Sadržaj i ustroj

- Najprije se pretražuje struktorno, potom prema sadržaju
  - Struktura (plan sređivanja)
    - vodi prema arhivskim jedinicama
    - naslovi jedinica se trebaju međusobno isključivati, npr.
PERSONALNI POSLOVI
      - Opće dopisivanje
      - Zbirni iskazi i ocjene osoblja
      - Reguliranje statusa pojedinaca....
  - Sadržaj
    - ukazuje na tematiku i vrstu dokumenata u jedinici
    - nije identičan naslovu arhivske jedinice

ISAD: Sadržaj i ustroj (opis serija) opcija 1

2.3. Reguliranje statusa pojedinaca, 1920-1930.

Podserija sadrži dokumentaciju vezanu uz zaposlenike Građevinske direkcije. Sadrži odluke o zapošljavanju, odluke o otkazima, nagradama i honorarima, molbe za dopust, molbe za namještenje u službu i napredovanja....

2.3.6 Cestari, 1920-1930.

22 kutije (2,2 d/m)

kut.12-33.

Personalna dokumentacija cestara sređena je prema građevinskim sekcijama u kojima su bili zaposleni.

identifikacijska oznaka	naslov arhivske jedinice	razdoblje	red. br. kut.
2.3.6.1.	Građevinska sekcija Bjelovar	1924- 1927	12-13
2.3.6.2.	Građevinska sekcija Koprivnica	1924- 1929.	13

ISAD: Sadržaj i ustroj (opis serija)

opcija 2

2.3. Reguliranje statusa pojedinaca, xxxxx

Podserija sadrži dokumentaciju vezanu uz zaposlenike Građevinske direkcije. Sadrži odluke o zapošljavanju, otkazima, nagradama i honorarima, molbe za dopust, molbe za namještenje u službu i napredovanja....

2.3.6. Cestari, 1920-1930.

22 kutije (2,2 d/m)

kut.12-33

Personalna dokumentacija cestara sređena je prema građevinskim sekcijama u kojima su bili zaposleni. Sekcije se nižu abecednim redom, prema sjedištu. Obuhvaćene su građevinske sekcije Bjelovar, Koprivnica...

ISAD: Dopunski izvori

- gradivo koje nastaje međusobnom komunikacijom 2 stvaratelja (npr. višeg i nižeg tijela)
- gradivo koje je djelomično preuzeto kod slijednika
- gradivo koje se nalazi u nekoj zbirci
- gradivo koje se nalazi u zatvorenoj cjelini prikupljenoj kod drugog stvaratelja
- gradivo koje se nalazi u više različitih ustanova
- **NE** treba navoditi čitav niz prednika i slijednika
- **NE** treba navoditi kao mjesto čuvanja izvornika gradivo fonda koje se čuva u matičnome arhivu (vlastiti fond)

ISAD: Opća pravila opisa

- Od općeg prema pojedinačnom (hijerarhijski)
- Obavijesti prilagođene razini opisa
- Povezivanje
- Neponavljanje

ISAD: Opća pravila opisa

2.3. Reguliranje statusa pojedinaca, 1920-1930.

Podserija sadrži dokumentaciju vezanu uz zaposlenike Građevinske direkcije. Sadrži odluke o zapošljavanju, odluke o otkazima, nagradama i honorarima, molbe za dopust, molbe za namještenje u službu i napredovanja....

2.3.6. Cestari, 1920-1930.

22 kutije (2,2 d/m)

kut.12-33.

Personalna dokumentacija cestara sređena je prema građevinskim sekcijama u kojima su bili zaposleni.

identifikacijska oznaka	naslov arhivske jedinice	razdoblje	red. br. kut.
2.3.6.1.	Građevinska sekcija Bjelovar	1924- 1927	12-13
2.3.6.2.	Građevinska sekcija Koprivnica	1924- 1929.	13